

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejérmegyei gazdasági-egylet, iskolatanács és a fejérmegyei tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

házhoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

1871. november 26-án.

22. szám.

II. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények „Székesfejérvár” szerkesztőségéhez, — belváros, szt. István-utca 176. — küldendők.

A lap ára, hirdetmények és a hirdetményekérti díjak a „kiadó-hivatal” Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyilttérbeni közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Olvasókörök s községi könyvtárak.

Legközelebbi cikkemben megírtam, miszerint elmondom, hogyan lehet nagy megerőltetés nélkül jó és olesó könyvekhez jutni.

1856-ban, midőn Pesten laktomban csupán az irodalommal foglalkoztam, feltettem magamban, hogy minden erőm s tehetségemet a nép szellemi nevelésére fordítandom, s e célból indítványba hoztam a „községi könyvtárakat.” Ez eszmét a „Vasárnapi Ujság” hasábjain addig pengettem, míg nem az ige testé lett, s hazánk számos községében állítottak községi könyvtárak, mint azt a hozzám intézett köszönő s tudakozódó levelekből tudom. Fenállanak-e e könyvtárak nem tudom; de azt gondolom, hogy számos a közönyösség s részvétlenség miatt megbukott, mert valljuk meg, a mi magyar lelkesedésünk sok tekintetben szalmatűz szokott lenni. Főhibánk az, hogy móhon kezdünk mindenhez; de kitartásunk nincs.

Most miután saját lappal bírnak, a mely által a nagy közönségre hathatunk: megpendítém újra az eszmét s ajánlom minden lelkész, tanító és jegyző figyelmébe az olvasókörök s azokkal összekötött könyvtárak felállítását.

A vasárnapi iskolákkal szoros összefüggésben állanak a magasabb műveltség, hasznos és kellemes multság megszerzése végett az olvasókörök. A hasznos olvasmányok terjesztése a mai korban nélkülözhetlen életszükség, s azon polgártársak, a kiknek nincs ideje, alkalmá s módja a hasznos könyveket megszerezni, leghelyesebben cselekednek, ha társaságba állván olvasókörököt állítanak. Azt mondhatja valaki, hogy az elaggott öregek, a kik a napi munkában elfáradva alig várják, hogy nyugalomra hajthassák fejüket, nem sokat fognak tanulni a kezökbe adott könyvekből. Megengedem, hogy az elaggott öregek nem sok hasznát

veszik az olvasóköröknek; de hát az életunt öregekért elhanyagoljuk-e az életvidor s ismeret után sovárgó ifju nemzedéket is?

Tapasztalásból tudjuk, hogy korunkban a falusi iskolákban is czélszerűbb oktatásban részesülnek a gyermekek, mint hajdan: szükséges tehát, hogy a falusi és vasárnapi iskolákból kibocsátott ifjaknak alkalom nyujtassék arra, hogy magukat tovább műveljék, hogy az iskolában szerzett ismeretek eredménytelenül ne röppenjenek, sőt a már szerzett ismeretek s elsajátított nemesebb érzelmekhez újak meg újak csatolva, a által annyival nemesebbekké s műveltebbekké váljanak.

Ismerek falukon önálló családos atyákat, a kik megveszik a jó könyveket s téli estéken ezeknek olvasásával mulattatják családjukat, mily jótétemény lenne ezekre nézve, ha községi könyvtárak állítatnának s közös erővel szerezhetnék meg azon lelki tápot, a melyet nem nélkülözhetnek; de a melyet most nagy megerőltetéssel szerezhetnek meg. A jó könyvek nemcsak oktatnak, hanem mulattatnak is: tehát olyanok mint a jó barátok, a kik bátorítva, vigasztalva állanak oldalunk mellett s ismereteik tárházából közlik azt a mi jó és hasznos az életre. A gondosan felállított könyvtár s abból nyert jó könyvek az a haszna is van, hogy sok veszélyes foglalkozástól visszatartoztatja az embert, mert megeshetik, hogy a jó könyv olvasása öreget mint ifjat annyira lekötí, hogy elmarad a dobzó helyektől, kártyaasztaloktól, az egész égnak ártalmas ivástól, szóval minden nemtelen időtöltéstől. Másik magasabb haszna a községi könyvtárnak az, hogy megóvja az olvasót a káros hatású könyvek olvasásától, a milyenek a piac sarkokon árultatni szokott rabló történetek, a képzeletet félrevezető, a szívet megmetyélező szemtelen versezetek; a lelketlen frkászok által összefércelt politikai röpiratok s a

vallást pelengerre állító gunyiratok, a melyek az erkölcsöt és erényt sárba rontják, a törvényhozást, becsületet, nagynevű egyéneket a gúny czéltáblájául tüzik ki, szóval az emberek békéjét, a szó nyugalmát, a lélek tisztaságát elrabolják, mert azt csak nem lehet feltenni, hogy egy jól rendezett könyvtár az irodalom e szeméjtjeit magába foglalja.

Hogy tehát kivált falukon a földmives polgár könnyű szerrel jó, olesó és hasznos könyvekhez juthasson, legegyszerűbb módja, ha minden nagyobb községben olvasókör állítatik s az könyvtárral kötetik össze.

Az olvasókörök s könyvtárak felfállítására leginkább a lelkész, tanító és jegyző urak feladata, ezek hivatvák, hogy a népet, minden szépre, jóra s nemesre vezessék, mert ha a nép önmagától nem mozdul, azon épen ne csodálkozzunk, miután azt a mit nem ismer, nem igen szokta az ember kívánni. Az olvasásra legkönynyeb rászoktatni az embereket, ha kezdetben ingyen nyujtunk nekik olvasmányt, hogy étvágyot nyerjenek a lelki táplálékhoz, mert ha ez meg van, az okosabb rész nem sajnál egy két fillért, hogy lelki vágyait kielégíttesse és a ki egyszer megindult ez uton, az többé nem fog megállni, vagy visszalépni, oly nagy hatalma van a tudománynak.

Hogy minden nagyobb községben könyvtár legyen, arra a lakosok egyesülése szükséges.

Álljanak össze tizen, huszan s kötelezzék magukat, hogy minden évben bizonyos összeget fognak fizetni azon czélra, hogy az ilykép összegyűlt összegből jó lapot jártnak s hasznos könyveket vásárolnak. Mint mondám a lelkészek, tanítók, jegyzők, gazdatisztek, haszonbérlok, orvosok, miveltebb községi lakosoknak kell jó példával előljárni. Ha például összeállanak huszan azon kötelezettséggel, hogy évenként két forintot fizetnek, ez tesz negyven forintot. Gyül-

TÁRCZA.

Ugy kell neki

vagy:
Mitől jó a fogfájás.

Hogy kinek kell ugy és miért? azt majd elmondom én, — annak a bizonyos „Aczéltollnak” a kisebbik testvére.

Hát a bátyámnak kell ugy, — mindég mondtuk neki, hogy ebbe a csunya locspocs időbe maradjon otthon, mint más tisztességes feleséges ember, játszó az asszonnyal egy pár parthie passienecot, igyék egy csésze theát, azután fekdjék a — — — — szélső fülére; de az Isten világáért se fogadná meg a jó tanácsot, mindég a leányok után kuncsorog, pedig jóra való téli lábbelije sincs; olyan kétrét görbedt patyolat cipőbe jár, mint nyári szellő, annak is ferde a sarka, mint gazdája élete, most aztán ott fekszik a gyöngyalak, azt mondja a foga fáj, meghűtötte magát — s naphosszat a menybeli angyalokkal discural, rá se hederit a szedőgyerekre, mikor a tárczát kerit tőle, — engem usztat bele a tenába.

Az igaz, — hogy a tisztességes ábrázatjának az orrán innen eső fele, a másik felének roppant kárára ugy kiterjeszkedett, mint a Porosz birodalom, Franciaország rovására; hanem e még nem volna az egész baj; csak megmondaná az igazat, hogy hát mitől fáj a foga, vagy miért?

Ugy hiszem félig meddig jó nyomon volnék, gyanitom, hogy mitől fáj és miért? Megtanulhatta volna öreg anyántól azon régi közmondást: „Megemlegeted a napot, melyen megbántod a papot.”

Semmi baja nem volt, naphosszat azon törte az eszét, kinek mit teyen utjába, akkor összeszürte a

levet azzal a foghuzó doktossal, a ki egy ízben Sir Walter Scott Jancsi szájából is „kutya fogat” huzott ki; ennek a biztatására a foghuzó baráttal kihuzatta a lutrit, s most ezért a bünért azzal lakolt, hogy czukron füstölt asztalkendőbe pakolt képesfelit a tenyerébe hordani kénytelen.

Most aztán nincs az „Álom életnek” folytatása, mig valamiképen helyre nem állítjuk az istenadának testi állapotját, addig ott sőhajtoz a kályha mellett, hálókabát és sapkába — s olyan szegletesre huzza a száját, mint a székesegyház mell-tti lépcsőzet, melynek keserves voltát a földi hatalmasságok sehogy sem igyekeznek megreperáltatni, tudva azt, hogy a józan ember e kopott töredezett köveken is eljár, a részeg pedig, ha még oly egyenesre faragják is alája az utat, megtalálja azon helyet, hol elesik.

Én ugyan még mint „harangozó gyerek” szolgáltam akkor időben, „Anno Domini” az öreg K. sekrestyést, mikor azt a kapaszkodó vasat melléje rakták, már akkor belátták annak szükségességét; — hanem a rossz lépcső az marad in infinitum az a mi volt.

Most már ugy e tudják, hogy mitől kapta a fogfájást. — — — Dehogy tudják, dehogyl! Nem is fáj a foga, nem is volt megdagadva a képe. Csak felfujta, nem merte elárulni, hogy mit művelt. Vasárnap már elment hazulról Erzsét köszönteni, hétfőn még nem jött haza, kedden még szerdán, akkor izén, — hogy is hívják csak ni? nem jut eszembe a hely neve, — tanította a nagyokat pislantó népséget, dietiozni. — Ebből nem fogyott ki esütörtökön estig, s most az én loggos tudományomra került a sor, nekem kellett a tárczát kigömbölyíteni, s ünnepélyesen kijelenteni, hogy a rendes tárczairón kiütött a lajhár betegség; minek következtében elrekedt, s most nem karczolhat.

Szeret... nem szeret.

Dalos ligetben
Egyes-egyedül,
Puba pázsitra
A lányka leül.

Fönn lombsátorban
Szól a fülmile;
Nem néz fel a lány,
Szemét sítí le.

Mért tekintne föl?
Az párjával ül;
S ő elhagyatva,
Egyes-egyedül.

Szive reszket, — ég, —
Reményl, és eped;
Ákáczlevélt tég:
Szeret... nem szeret.

Szent András éje — —

Szent András éje jó,
Reggeltől estéig,
Éhezik a kis lány,
Falatot sem eszik.

Éjente meglátja
Jövendő hitvesét;
Ugy hiszi, — ugy hiszi
Ezt az édes mesét.

E szép babonán csüng
Öröme, élete,
Egyszerű szívének
Ez a költészete.

Fiván.

helyül legalkalmasabb az iskola, midőn kiüresedett. A 40 forint egy részén lehetne pár jó olcsó lapot jártni, a többin — leszámítva a fűtés költségét — jó olcsó könyveket szerezni s ezzel meg lenne alapja vetve az olvasókörnek és könyvtárnak. És valamint a kisdéd makkszmből idők folytán terebélyes cser, vagy tölgyfa nő: úgy az ilykép alakult társaságból is évek múlva tekintélyes kör lesz, mert a tudomány vonz és nem taszít, ezen kör nem fogy, hanem évről évre szaporodik, gyarapodik erőben és számban, sokat oda csal a hiúság, hogy miért ne tudna ő is pár forintot megfizetni, sokat oda csal a tudvágy, hogy mi lehet azokban a könyvekben; sokat oda csal az irigység, mert fáj lelkének, hogy ő nem dicsekedhetik azzal, a mit más bír.

Az olvasókör tökéjét szaporítani lehetne lakodalmak, keresztelők s egyéb ünnepekre; alkalmakkali gyűjtések által. Meg vagyok győződve, hogy a nemessebb gondolkodású volt földesurak is járulnának a töké szaporításához. Ők a kiknek különben is szent kötelességök a község jólétéről, szellemi és anyagi felvirágzásáról gondoskodni, csak kapni fognak az alkalmon, hogy a nép felvilágosodását előmozdíthassák, annyival is inkább mert ezáltal csak maguknak használnak, mivel, a másét becsülni tudó, a magát megtakarító népet gyűjtőnek maguk körül.

A könyvtár kezelését minél egyszerűbbé kell tenni. Kezelje például akár a tanító, akár a társaság; bármelyik tagja. Határoztassék meg például, hogy minden vasárnap két isteni-tisztelet után lehet a könyvtárból kivenni s a már átolvasott könyvet kicserélni. Ennyi fáradságot akárki is szentelhet a közügynek.

Lehetném már a tollat, mert elszámolám mindazon eszközöket, a melyek az ember, általában a népnevelésre hatnak; búcsút vehetnék e lapok tisztelt olvasóitól, a kiket száraz czikkimmel oly régen untatok; de van még egy dolog, a mit záradékol el kell mondanom s ez lesz utolsó czikkem.

Boross Mihály.

Megyei.

Fejérmegyei írók.

Egy új szellemi mozgalom lengi át a hazát, egy új szellemi mozgalom hívja csatára e hon magyar ajku polgárait a németesedés, az idegenszerűség ellen — ez a magyar nemzeti szellem; mely a már-már veszélyezett nemzeti tulajdönt, a nyelvet — s az azt beszélő népet eddigi zsidbasztó állapotából új életre ébreszté. E szellemi mozgalom ébresztői s harcosai közt politikai lapjainkat látjuk feltűnni, melyek megkezdve azt küzdenek folyvást s küzdenek ezentúl is. Ez ébredési mozgalom úgy látszik hazánk egykori hatalmas fővárosát — Szekesfejervárt — is felvillanyozta. E lap legtöbbször számaiban megjelent czikkék a „magyar kör“ alakításáról fényesen igazolják, hogy az elhittett mag termékeny földre talált, hogy a nemzeti érzület és szellem nem halt ki ott, hol legnagyobb királyaink nyugoszszák örök álmaikat. Nem lesz érdektelen, ha az újra felélesztett nemzeti eszerművek alkalmával, megyénk azon derék fiairól — megyei íróinkról — kik a szenvedések korszakában, elnyomott s üldözött nyelvünkön szólni s írni nem féltek, nem tarták szegénynek — megemlézünk; hogy legyen az ő tettük példa, hogy ne csüggedjünk soha, hanem mindenkor és mindenütt küzdjünk a haza szent ügyéért, miként küzdöttek ők, bár számtalan közülök reménytelenül, kétségbe esve a jövő nemzedék fölött, szállt rideg sírjába. Kötelességünk róluk megemlékezni, mert nemzetünk egyik leghatalmasabb támaszai, ezen egyszerű férfiak voltak, kik tollal és láttal kezükben három század szenvedései s irtó tusái közt sem feledkeztek meg anyanyelvükről, hanem azt művelték, sőt a virágzás, a classicitas pontjára emelték. Megyénk — büszkék lehetünk — nem egyet képes felmutatni ez egyszerű férfiakból, nem egyre mutathat örömtől áthatva a nemzet nagyjai közt: „ez is az én szülőtem“ „Mindjárt a szenvedés első napjaiban a szerencsétlen mohácsi vész után feltűnt egy országszerte híres költője megyénknek, a történelem által ismert hegedűsök s lantosok közt utolsó, kit egyszersmind a nemzeti hagyomány feljegyzett, lantos Sebestyén diák, a sokat szenvedett és üzött Tinódy Sebestyén; az elnyomott magyar nép lantosa s vigasztalója. Azóta századok multak el s a századok mindig meghozták nagyjaukat. Az isteni gondviselés úgy akarta, hogy legnagyobb költőnk is megyénk szülőfölye legyen; azonban a nagyság fénye által ne vakítottunk el, tekintsünk azon egyszerűekre is, kik nem voltak oly nagy talentummal megáldva, de azért honfiai kötelességeiknek eleget tettek. Gyűjtésük össze névsorukat, mással úgy sem tudjuk tettük jutalmát meghálálni, mintha felélesztjük elfeledt emlé kezűket, s mint koruk méltó szülőitől felemeljük azon lelkes honfiak sorába, kik a meghagyott, sokak által elhagyott anyanyelvünket művelni nem tarták szegénynek. Már 1817-ben Horváth István nagy történelmesünk összeállította megyénk íróinak névsorát a „Tudományos gyűjtemény“ ugyanazon évi egyik számában ily cím alatt: „Próbatétel a Fejérmegyei tudósokról.“ Ahl B. V. L. aláírással (Boldogréti Vig László = Horváth István). „Régi óhajtatásom, ugyanond, hogy mind-egyik vármegyének tudósai különösen összeszedessenek.

E munkával igen sokat nyerne országunk tudós története s mi még sokat megmenthetnénk a feledékeny ségtől.“ Nagy tudósunk e szavai csak kevesek által fogadtattak el, alig néhány megvétel érkeztek be ily összeállítások. Majd félszázadra rá az 1865-ben keletkezett „Hazánk s a külföld“ azonban újra felkarolta az ügyet, s ugyanezen lap említett évi folyamában „Fejérmegyei írók“ czime alatt a 10. számban rövid közlemény jelent meg. A kettőből hozzáálta némi jegyzeteket állítottam össze megyei íróink névsorát. Horváth István összeállítását, minthogy benne számtalan oly név van, mely már ismeretlen rövid jegyzetekkel kísérve egész terjedelmében közlöm. Ő így állítja össze, 1817-ben tudósaink névsorát, melléjük illesztve születéshelyöket; Balld József szekesfejervári (hogy mi volt s miért számítja Horváth I tudósaink közé? előtem ismeretlen*); Batthyáni Imre gróf poigárdi; Farkas Imre pátkai, később püspök (?); Gál József, Ignác moóri kanonok (?); Horváth István sz-fejervári történész; Huszár Károly bogárdi; Karádi Pál szekesfejervári 1569-ben nyomdász Abrudbányán; Kreskai Imre ráczalmási költő; Molnár József seregélyesi ref. lelkész (?); Nagy Ferencz váali (?); Sellyei Nagy Ignác szekesfejervári első fejérvári püspök, Neichel Ferencz szekesfejervári gymnasiumi tanár; Novák József szekesfejervári orvos; Pongrácz János Európa nagy abroszának több-zöri kiadója, szekesfejervári; Sajnovits János tordasi, jezsuita, híres finnista és c. allgász; Stipsits Ferencz szekesfejervári (?); Stipsits Ferdinánd Károly szekesfejervári (?); Stipsits Aloysius Emanuel (?) szekesfejervári; Tanárky János gárdonyi (?); Tanárky Mihály gárdonyi (?); Vanossy Antal fejérvári (?). Ezekben állítja össze Horváth István megyei tudósaink névsorát, azóta félszázad mult el, s hála a gondviselésnek, új nagy nevekkal szaporít hatjuk a névsort. Az újabb mozgalmakig — kivéve a legújabb napok íróit s hozzáadva Horváth által kifelédelt régi írójukat — így állítam össze több kutfó után íróink s tudósaink sorozatát: Berényi (Szalinger) Antal, dráma író; Fekete János, humorista s történész; Gondol Dániel jogtudor s akadémiai tag; Horhy Mihály gazdász; Kenessey Kálmán gazdasági író; Madarász László szónok; Mayer József egyházi szónok; Micsky Zsigmond gazdász; Ifj. Pázmándy Dénes szónok; Pyrker László német költő; Rénay Jácint geologus; Rosty Zsigmond történész; Schvarcz Gyula politikai író; Tinódy Sebestyén költő; Tóth István borászati író; Udvardy (Oserna) János ménök s akadémikus; Vajda János szépirodalmi író; Vörösmarty Mihály a nemzet legnagyobb költője; Zichy Nándor gróf, politikai író.

Második sorban Horváth István azon tudósok névsorát közli, kik bár nem megyei születésűek, de egy évnél tovább a megye területén laktak; én ezeket két részre osztom, azokra kik állandóan itt letelepedve éltek nagyrészt megyénk érdekeinek szenteltek s bár nem megyei születésűek, de azért báran megyei tudósaink közé sorozhatjuk; ilyent hármat ismerünk, bettiszterinti sorozatban; Boross Mihály komárommegyei népies író; Kunoss Endre költő; Pauer János ez püspök régész s történész. Második sorban azok névsora következik, kik egy évnél tovább tartózkodtak itt; ilyenek: Anyos Pál költő esztergári (Veszprémmegye); Cziráky Mózes gróf, közjogi író; Fejér György történetbuvár, keszthelyi (Zalamegye); Jankovits Miklós régész, pesti; Pray György történész, érsekújvári; Rajniss József költő, közjogi; Szabó Dávid költő, baróti; Tóth Lőrincz író; Virág Benedek, nagybajomi (Somogyegye).

Igy állítam össze megyei íróink névsorát, hogy mennyiben sikerült, annak megbirálását a t. olvasó közönségre bízom, hiszem, hogy több helyt védedtem s tövedésből néhányat talán ki is hagytam, ép azért felhívom megyénk lakóit hiányos névsorom kijavítására s egyszersmind arra, vajha akadna valaki, ki azon nevezetesebb irodalmi mozzanatok, melyek megyénk határai közt mentek véghez, — szóval megyénk rövid irodalmi történetét, — összeállítaná. Ezekben akartam megyei tudósaink szellemét felidézni s példagyánánt azon nagy neveket felhozni, kik Tinódytól Vörösmartyig küzdöttek s nem csüggedtek az „ifjúsági magyar kör“ alakítói s tagjai számára; mert hisz ők is magyarok voltak, ő előttök is legdrágább a haza volt, mint mi előttünk. Legyen dicső muljuk, példa az új szellemi mozgalmak alkalmával, mely arra tanít bennünket, küzdjünk és küzdjünk hazánkért s nemzetiségünkért, de ne csüggedjünk soha.

Hattuyffy Dezső.

Városi.

November 23-án tartott városi közgyűlés higgadtan s az ügyek gyors tárgyalásával folyt le. Az iparos tanoncok iskolai felügyelőjévé a volt felügyelő köznyos gondatlansága és az ügyek elhanyagolása miatt ezen fontos helyre alkalmatlannak találtván, helyette Braun József képviselő ur kérést fel.

A kénénysörök ügye, mely egy korábbi közgyűlés határozata folytán a rendőrségi bizottmányának adarott ki jelentés tétel végett, tárgyalás alá kerül-

* Mindazon ismeretlen név elő, melyet Horváth felhozott; de előtem ismeretlen vajjon miért számított megyei tudósaink közé, — kérdőjelet (?) fogok tenni. H. D.

vén; különösen egy negyedik, illetőleg harmadik üzlettelep felállítására körül folyt vita után szavazattöbbséggel (16 13 ellen) oda dült el, hogy a létező kettő elégséges lévén, egy harmadik felállítására a közgyűlés által nem engedélyeztetik.

Továbbá Kaiser képviselő urnak általános figyelem és helyesléssel kísért beszéde után, azon indítványa, hogy a városi közgyűlés, országos képviselője által terjeszsen egy feliratot az országgyűléshez, melyben kérelmezze a városi közigazgatás költségeit, mint a megyéket, a kormány által fődözöttetni, mely indítvány egyhangulag elfogadtattott*.

Végre az aggok, szegények, rabok és tolonczok élelmezésére tett árlejtés került jóváhagyás végett a közgyűlés elé, melynek költségvetése az elelmi-czikkék drágasága mellett is, a tavalt fődözvén — elfogadtattott, azon megjegyzéssel, hogy a jövő közgyűlésen a számvívőség tüzetes kimutatást terjeszzen elő Itt igen helyesen jegyzé meg G... képviselő ur, hogyha a város annyit áldoz szegényeknek eltartására s illően gondoskodik róluk, miért engedtetik meg az utczai koldulás? s óhajja, hogy az hatóságilag beszüntetessék. Hanem ez úgy látszik, hogy egyelőre jámbor óhajtatás maradt, mivel a rendőrségi elnök állítása szerent, a hiányzó dologház miatt, ez még most kivihetetlen Lapunk közölt ez ügyben Lőrinczffy munkatársunktól igen helyes irányú czikket, melyt melegen ajánlunk azok figyelmébe, kik ezen égett szükséggé vált szegény ügy rendezését szívükön hordozzák. Cs.

Gazdasági.

A megyei gazdasági-egyletnek f. 1871-ik évi nov. hó 13-án, a megyeház kisteremében tartott igazgató-választmányi ülése alkalmával, a számadó és tisztválasztó határidőjeül azon nap delutáni 3 óra tüzetett ki, melyen az új bizottsági közgyűlés alakulni fog, s mely egyleti tisztválasztó közgyűlésre minden tag annak idejében külön is meghívatik. Ez alkalmattal az elnök és alelnökök s 36 igazgató-választmányi tag megválasztásán kívül a pénztár kezelésének jövőreai azon módzata, — hogy az illetékek a helybeli kereskedelmi-bank által szedessenek, szintén szóba fog hozatni, melyre a tagársak figyelmé eleve felhívatik. Ott fog szintén elhatározatni: hogy egyformaság kelvéert, — az alapítógatok mily tartalmu alapítványlevelet állítsanak ki.

Olvastattott a nm. m. k. földművelés, ipar, és kereskedelmi ministeriumnak azon leirata, melyben a gazdasági-egyletet felhívja, hogy az 1873. évben meg-esendő bécsi nemzetközi kiállítás érdekében a megye s város területéről — tagjai közül vidéki bizottsági tagokat hozzon javaslatba; melynek folytán. ifju Szögyény László, — Bárd Miske Imre, — Boda Imre, — Micsky Zsigmond, — Kégl György és Say Rudolf urak jelöltettek ki s erről a megkereső magyar kir. ministerium értesítetett.

A gyümölcs- és szarvasmarhakiállításról felvett bírálati jegyzőkönyvek felolvasatván az ott érintett érmekek és dicsérő oklevelek illetőknek kiadni rendeltettek, a m. kir. ministerium pedig az utóbbi kiállításnál a jutalmi összegből fentmaradt 200 forintnyi összegnek továbbra is ily célra leendő engedélyezésére felkérte határozatot.

Olvastattott a nm. m. k. földművelés, ipar, és kereskedelmi ministeriumnak f. évi nov. 6-án 11696. sz. alatt kelt leirata, melyben tudatja: hogy a bécsi cs. kir. kertészei társaság f. évi decz. 15-én Bécsben válogatott gazdasági és erdeszeti magvakból kiállítás rendez. a melyre szállítandó áruk, oda és visszazállítására nézve a magyar nyugoti vasutttársaság vállánása és mértődenként a kezelési díjat is be-értre, kállitakat 0. 01 osztrák éréktí forint bankjegyekben számítandó mersékkelt szállítási díj kedvezményben részesít. E kedvezmény f. évi nov. 20-tól decz. 31-ig tart, megjegyeztetvén, hogy a kiállítás, vagy a kiállítás tárgyak kísérelő uteldíj kedvezményben nem részesülhetnek, — mely értesítés a kiállítás szándékozók becses figyelmébe ajánlatik.

A magyar kir. földművelési ministerium az egyletnek a klosterneuburgi borászati és gyümölcsészeti tanintézet igazgatója Bárd Babó által szerkesztett: „Weinbau-Kalender“ című munka 4 példányát a németajku szőlőművelők közt leendő ingyenkiosztás végett megküldvén, a példányok Moór, Isztimér, Eltyek és Nadap szőlőművelő községeknek a latni rendeltettek.

Végül az állattenyésztési választmány megbízott, hogy a tavasszal eszközlendő, — juh-sértés- és szarvasmarhakiállítás programját elkészítvén, azt helybenhagyás s további intézkedés megtétele végett mielőbb bemutassa. Fekete János, útkár.

Levelezés.

Sz. Fejérvár, 1871. nov. 24-kén.

Néhány szó Sárosy Gyulának e lap mult számában közölt költeményét illetőleg.

T. szerkesztő ur! Becses lapja mult (21.) számában foglalt Sárosy Gyula költeményének közlése

Nagyon külön természetű dolog az. A város, mely 10000 holdnak birtokosa, s a kisebb királyi javadalmakat bírja, — miut magántulajdonos is adminisztrál. Erről azonban bővebben. Szerk.